రేపటి మాట

నాయుని కృష్ణమూర్తి

"వేడివేడి పకోడీలు తింటే బాగుంటుంది" - ఈ మాట అన్నది జానీ.

ప్రత్యేకించి ఎవరినీ ఉద్దేశించి జానీ ఆ మాట అనలేదు. అతడు కాకుండా ఆ సమయంలో అక్కడ ఇంకా అయిదుగురం ఉన్నాం. నేను, చిన్నవేణు, పెద్దవేణు, వెంకటరెడ్డి, రాజశేఖర్.

"జానీ! నువ్వు కొంచెం పైకి లేచి, వెనక్కు తిరిగి బాబూమోహన్ స్టయిల్లో వంగుతావా?" చిన్నవేణు అన్నాడు.

ఆ అభిప్రాయం అందరికీ మనసుల్లో ఉంది కాని, వాచ్యంగా ప్రకటించింది చిన్నవేణు మాత్రమే!

వేడివేడి పకోడీలు తినాలనే జానీ కోరడం అపరాధం కాదు. కాని, ఆ సమయం- స్థలం- వాతావరణం జానీ అతి సాధారణ కోరికను అపరాధం కిందికి మార్చాయి.

మేం ఆరుమందీ సాయంత్రం వాకింగ్‌కు వెళ్లి తిరిగి వస్తుంటే సన్నగా తుంపర మొదలయింది. కాస్సేపు పడి ఆగిపోతుందిలే అని అనుకుంటూ ఉండగానే వాన ఎక్కువ అయింది.

గబగబా అడుగులు వేసి మూసివేసిన ఒక కళ్యాణ మండపం అరుగుమీదికి చేరి తల దాచుకున్నాం.

ఒక్క ఆటోగాని, రిక్షాగాని అటూ ఇటూ తిరగడం లేదు.

ఇల్లు చేరడం ఎలా భగవంతుడా అని అనుకుంటూ ఉండగా జానీ తన కోరికను బయటపెట్టాడు.

జానీ కోరిక నెరవేర్చాలి అనుకుంటే ఎవరో ఒకరు వానలో తడవడానికి, సుమారు ఫర్లాంగు దూరం వెళ్లి వెనక్కు రావడానికి సిద్ధపడాలి.

తెచ్చి పెడితే తినడానికి అందరూ సిద్ధమే కాని, అంత తతంగానికి ముందు పడే ఓపిక ఎవరికీ లేదు.

ఆ సంగతి జానీకి కూడా తెలును. తన కోరిక నెరవేరదు అని తెలిసినా ఉండబట్ట లేక ఆ మాట అన్నాడని నాకు అర్థం అయింది.

మేం ఆరుమందీ సమాజంలో ఆరు వర్గాలకు సంబంధించిన వాళ్లం. జానీ న్యాయవాది. క్రిమినల్, సివిల్ ఏ కేసు వచ్చినా వదలిపెట్టడు. అతడు న్యాయంకోసం వాదిస్తాడని నాకేమాత్రం నమ్మకం లేదు.

పెద్దవేణు రిటైర్డ్ తెలుగు పండితుడు. నిన్నటితరం మనిషి. భావితరాన్ని మలచడం అనే పవిత్రమైన వృత్తిలో అతడు ఎన్ని జీవితాలను ఎలా మలచాడో నాకు తెలీదు.

చిన్నవేణు - ఆదర్శంగా ఉండాలని, మాట్లాడాలని తాపత్రయపడుతూ ఉంటాడు. సమసమాజం అతని కల. 'నువ్వు భ్రమల్లో ఉండి మమ్మల్ని అందర్నీ ఆ భ్రమల్లోకి లాగాలని వృథా శ్రమ పడుతూ ఉంటావు' అని సన్నిహితులు అంటూ ఉంటారు.

రాజశేఖర్ ఒక స్కూల్లో క్లర్కుగా పని చేస్తాడు. తన పనేమో తనేమో అనుకునే ఒకవర్గం గుమస్తా బుద్ధి అతనిది.

వెంకటరెడ్డి బ్యాంకులో ఆఫీసర్. ఉదయం పదింటినుంచి సాయంత్రం అయిదింటి వరకూ గానుగెద్దు జీవితం

అయినా మిగిలిన వేళల్లో ప్రపంచంలోకి తొంగిచూస్తూ ఉంటారు.

మిగిలింది నేను. చాలా తక్కువగా వ్యాసాలు, కథలు రాసే రచయితను. సంవత్సరానికి ఒకటీ అరా రాసే వాళ్లను కూడా రచయితలు అనవచ్చు అంటే నేనూ ఆ ప్రయోగానికి అర్హుణ్ణే!

మాలో ఎవరికీ జానీ కోర్కెను నెరవేర్చే మానసిక సంసిద్ధత లేదు.

సరిగ్గా అదే సమయంలోనే ఒక పది సంవత్సరాల కుర్రాడు మేం తలదాచుకున్న అరుగు దగ్గరకు అడుగుపెట్టాడు.

వాడూ వర్షానికి భయపడి తల దాచుకోవడానికి వచ్చాడని నేననుకున్నా. అదే భావనకు దోహదం చేస్తూ ఆ కుర్రాడు ఒకక్షణం అలాగే నిలబడ్డాడు.

తల, బట్టలమీద పడిన వాన నీటిని తడిచేతుల్తోనే తుడుచుకుంటూ వాడు పెద్ద వేణుకు దగ్గరగా నిలబడి చెయ్యి చాపాడు.

పెద్దవేణు యోగిలా ఉండిపోయాడు. అతడి ముఖంలో గాని, చూపుల్లో గాని ఏ భావమూ పలకలేదు.

కుర్రాడు చిన్నవేణు వైపు తల తిప్పాడు. ఏమీ ఇవ్వను అన్నట్లు చిన్నవేణు తల ఆడించాడు.

రాజశేఖర్ జేబులు తడుముకున్నాడు. అతడి చేతికి చిల్లర తగల్లేదు.

'ఏయ్ ఫో' అంటూ జానీ చెయ్యి గాల్లోకి లేపాడు.

వెంకటరెడ్డి జేబులోనుంచి ఒక రూపాయి బిళ్లతీసి నావంక చూశాడు. ఇవ్వవచ్చునా, ఇవ్వకూడదా అని నన్ను సలహా అడగడం ఆ చూపుల్లోని అర్థం. ఈ చెక్కు చెల్లుతుందా, చెల్లదా అని బ్యాంకు ఆఫీసర్ పరీక్ష చేస్తున్నాడు అని అనిపించింది.

తన భవిష్యత్తు నామీద ఆధారపడింది అన్నట్లు కుర్రాడు నావంక చూశాడు.

'నీ పేరు?' వాడివంక పరీక్షగా చూస్తూ అడిగాను.

వాడు సమాధానం చెప్పలేదు. అలాగే చూస్తున్నాడు. నా ప్రశ్నకు అసలు పట్టించుకోలేదు.

'ధర్మం చెయ్యండి సార్...' మొదటిమారుగా వాడు గొంతు విప్పాడు.

'ఎందుకు?' అప్రయత్నంగా అడిగాను. మాట నోటిలోనుంచి ఇవతలికి వచ్చిన తరువాత ఆ ప్రశ్న అడిగినందుకు సిగ్గుపడ్డాను.

'తల్లీ తండ్రీ లేనివాణ్ణి. మీలాంటి దరమరాజులు ఏమన్నా దానం చేస్తే తిని బతుకుతాను.'

'ఎవరూ దానం చేయకపోతే?' జానీ లాయరు బుద్ధితో అడ్డు తగిలాడు.

వాడు ఆ ప్రశ్నకూ సమాధానం ఇవ్వలేదు.

'ఏదైనా పని చేసుకోవచ్చు కదయ్యా...' నేను ఇంకో ప్రశ్నను అసహజంగా అడిగాను.

కుర్రవాడు మొదలుపెట్టాడు. 'ఎక్కడ పని చేసుకునేది సార్! బస్టాండుకు పోతే అక్కడంతా దాదాలు. మూట ముట్టుకుంటే ఒకతన్ను తంతారు. లైసెన్సు ఉందా అంటారు. రైల్వే స్టేషన్‌లోనూ అంతే. దగ్గరికి రానివ్వరు. బెల్లం మండీల దగ్గరికి పోతే అక్కడంతా ముఠాల యవ్వారం. ఇంక అడుక్కు తినకుండా ఏం చేసేది సార్! దొంగతనం చెయ్యమంటారా?'.

నేను బదులు చెప్పలేదు. అంత సులభంగా సమాధానం చెప్పగలిగిన ప్రశ్నకాదు వాడిది.

'ఇండియాలో మొత్తం అడుక్కుతినే వాళ్లనందర్నీ ఒక స్పెషల్ ట్రైన్లో ఎక్కించి పాకిస్తాన్‌లో వదలిపెట్టి రావాలి సార్' - జానీ తన సహజసిద్ధమైన అసందర్భ ప్రలాపన చేశాడు.

'అది సమస్యకు పరిష్కారం ఎలా అవుతుంది? ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని బిచ్చగాళ్లను గుర్తించి వాళ్లకు పునరావాసం ఏర్పాటు చేయాలి. అడుక్కుతినే పరిస్థితి రాకుండా అందరికీ కూడూ, గూడూ కల్పించడానికి కృషి చేయాలి' రాజశేఖర్ జానీకి సమాధానం చెప్పాడు.

వెంకటరెడ్డి కల్పించుకొన్నాడు. 'ఆ అబ్బాయిని ముందు పెట్టుకొని ఇంత డిస్కషన్ అనవసరం. నేను ఒక రూపాయి ఇచ్చి పంపేస్తాను. ఆ తరువాత మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు, ఇష్టం వచ్చినంతసేపు మాట్లాడుకోండి' అని జేబులో చెయ్యి పెట్టబోయాడు.

నేను వారించాను. జేబులోనుండి పది రూపాయల నోటు ఇవతలికి తీశాను.

'ఏమయ్యా! నీ పేరేమి?' రెండోమారు అడిగాను.

ఒక క్షణం వాడు తడబడినట్లు కనిపించాడు. పది రూపాయల నోటు కళ్ళకు కనిపించడం కారణం కావచ్చు. లేక పేరడిగితే ఏం చెప్పాలి అని తెల్చుకోలేకపోవడం వల్ల ముఖంలో ఆ కదలికలు ఏర్పడి ఉండొచ్చు.

మొత్తంమీద వాడు వెంటనే పేరు చెప్పలేదు.

మనిషి అన్న తరువాత ఏదో ఒక పేరు ఉండి తీరాలి కదా అనే పద్ధతిలో నేను మళ్ళీ అడిగాను 'నీ పేరు...'

'సార్... నాకు పేరేమీ లేద్సార్... అందరూ ఊసోడా అంటారు'

ఎముకలు తేలిన శరీరంతో కట్టెపుల్లలా ఉన్నవాడికి ఆ పేరు సరిగానే ఉంది అనిపించింది.

'మీ అమ్మా నాన్నా...'

'తెలీస్సార్... మాయమ్మా నాయనా ఎవ్వరో ఏమో ఏమీ తెలీస్సార్...'

ప్రశ్నలు పొడిగించడం నాకు ఇష్టం లేకపోయింది.

'సరే! ఎటువూ నువ్వు వానలో పూర్తిగా తడిచిపోయావు కాబట్టి, నీకో పని చెబుతున్నాను. ఈ వీధి చివరలో అజంతా హోటలుంది కదా... దాని ముందర పకోడీలు, వడలు వేస్తుంటారు. అక్కడికెళ్ళి పది రూపాయల పకోడీలు వేడిగా వేయించుకొని తీసుకురా... నీకు రూపాయి ఇస్తాను' అంటూ వాడి చేతిలో పది రూపాయల నోటు పెట్టాను.

ఆ పని నేను చేయకూడదని హెచ్చరిస్తున్నట్లు పక్కనున్న వాళ్ళు ఒక్కొక్కరు ఒక్కో రకమైన, శబ్దం చేశారు. నేను అవ్వేవీ పట్టించుకోలేదు.

కుర్రాడు క్షణం కూడా ఆగకుండా విల్లు విడిచిన బాణంలా వానచినుకుల మధ్య దూసుకుపోయాడు.

వీధిలైట్ల కాంతిలో పైనుండి కిందికి ధారగా జారే వాన చినుకుల పరదల్లో వాడి రూపం కెమెరాలో అవుట్ ఆఫ్ ఫోకస్‌లో కనిపించే దృశ్యంలా తోచింది.

అర్ధనిమిషం పాటు గంభీరమైన నిశ్శబ్దం తరువాత జానీ మొదటి డైలాగు వేశాడు. 'థాంక్స్ సార్... ఈరోజు నావల్ల ఒక మంచి పని జరిగింది. నేను పకోడీలు తినాలి అనడం వల్లనే కదా మీరు వాడి చేతిలో పది రూపాయలు పెట్టారు. వాడు కడుపు నిండా తిండి తిని ఎన్నాళ్ళు అయిందో ఏమో ఈ రోజు మాత్రం సుష్టుగా భోంచేస్తాడు'

.జానీ మాటల్ని విశ్లేషిస్తే బోధపడే భావం నాకు అందింది. 'మీకు బుద్ధిలేదు. ఊరూ, పేరూ లేనివాడి చేతికి పది రూపాయలు ఇచ్చి పంపిస్తే వాడు వెనక్కు వస్తాడా?' - ఇదీ అతని ఒరిజినల్ డైలాగు.

రెండో రాయి విసిరింది రాజశేఖర్ 'మిమ్మల్ని సులభంగా మోసం చెయ్యొచ్చు సార్'

పెద్ద వేణు తనదైన పద్ధతిలో తల ఊపాడు 'మనిషిని నమ్మొద్దు అని నేను చెప్పను గాని ఎవరిని నమ్మాలి, ఎలాంటి పరిస్థితుల్లో నమ్మాలి అని కొన్ని మార్గదర్శక సూత్రాలు తయారు చేసుకోవాలి. వాడు నిజంగా పకోడీలతో వెనక్కు తిరిగి వస్తాడని మీరు డబ్బు ఇచ్చి ఉండరు. తిరిగి వస్తే అది వాడి తప్పు గాని, తీసుకొని పొమ్మనే ఉద్దేశంతోనే పది రూపాయలు వాడి చేతిలో పెట్టారు. వాడు ఇప్పుడు రాకపోతే ఇక్కడున్న వాళ్ళే తలా ఒక మాట వాడి గురించి చెడ్డగా అంటారు. మీరు ఆ అవకాశం ఇవ్వకుండా పదీ వాడి చేతిలో పెట్టి భోజనం తినిపోరా అని ఉంటే బాగుండేది'

'వాడు ముందే దయనీయమైన స్థితిలో ఉన్నాడు. పదిపైసలు వాడి కళ్ళముందర కనిపించినా బ్యాంకులో ఐరన్‌సేఫ్ ముందర నిలబడినట్లు అనిపిస్తుంది. అలాంటివాడి చేతిలో పది రూపాయలు పెట్టి పకోడీలు తీసుకురారా అంటే అది వాడి శీలానికి పెద్ద పరీక్ష.

వాడు చిల్లర దొంగతనాలకు బాగా అలవాటు పడి ఉంటే పెద్ద ఇబ్బంది లేదు. పిచ్చినాయాళ్ళు అని నోటు జేబులో పెట్టుకొని ఉడాయిస్తాడు. అదే, వాడి మనసులో ఏమాత్రం మంచితనం ఉన్నా కనీసం పది నిమిషాల పాటు మానసిక క్షోభను అనుభవించక తప్పదు.

అవసరం ఒకవంక నిజాయితీ ఒకవంక వాణ్ణి పట్టి లాగుతాయి. ఎటువైపు ఒక పాయింట్ మొగ్గు చూపితే అటువైపు లొంగిపోతాడు.

మొత్తంపైన నేను రూపాయి ఇస్తున్నప్పుడు మీరు వద్దనడం ఒక తప్పు. పకోడీలు తెమ్మని పది రూపాయలు వాడి చేతిలో పెట్టి వాడి క్యారక్టర్ గురించి చర్చించడానికి అవకాశం కల్పించడం రెండో తప్పు' - వెంకటరెడ్డి నావంక చూస్తూ ఇందుకు నీ సంజాయిషీ ఏమిటి అనే పద్ధతిలో అన్నాడు.

'కరప్షన్... ఇంతవరకూ వాడు మంచితనంతో నిజాయితీగా బతుకుతూ ఉంటే వాణ్ణి కరప్ట్ చెయ్యడానికి ఈ సంఘటన దోహదం చేస్తుంది. వ్యక్తులకన్నా సంఘటనలు బలీయమైనవి అనే సత్యం ఇంకోమారు రుజావు అవుతుంది' చిన్న వేణు గొంతులో ఆవేశం పలికింది.

రాజశేఖర్ రూటు మార్చాడు 'వాడు నిజంగా పకోడీలు కొనుక్కొని తీసుకువస్తే...'

వెంకటరెడ్డి నవ్వాడు 'ఇరవై ఏళ్ళుగా బ్యాంకులో పని చేస్తున్నాను. క్యాష్‌లో నేను కూర్చున్నా ఇంకొకరు కూర్చున్నా నెలకు

"మా మంత్రిగారు చచ్చినా ఆ బ్రిడ్జి ఓపినింగ్‌కి రారండి" గట్టిగా చెప్పాడు పి.ఏ.
"ఏం ఎందుకని?"
"ఆ బ్రిడ్జ్ కాంట్రాక్టు తీసుకున్నది మా మంత్రిగారే కదా!"
"ఆఁ.... !!!"

ఒకటి రెండు మార్లయినా ఎంతో కొంత అమౌంట్ షార్ట్ అవుతుంది. పొరబాటున ఒకటో రెండో నోట్లు ఎక్కువ ఇస్తున్నాము. కనీసం ఒక్కరయినా ఈ ఇరవై ఏళ్ళలో ఇంతవరకూ వెనక్కు తిరిగి ఇచ్చింది లేదు.

సాధారణంగా ఇంతోఅంతో వెనలుబాటు ఉండేవాళ్ళే బ్యాంకుల్లో అకౌంట్లు పెడతారు. అలాంటివాళ్ళే పదికీ, యాభైకి కక్కుర్తి పడుతుంటే ఇలాంటి వాళ్ళ నంగతి చెప్పనక్ఖరలేదు'

'సార్... మీ బ్యాంకుల్లో మీరు చూసేది చాలా తక్కువ మందిని. మా కోర్టులో అడుగు పెట్టని వాళ్ళు ఉండరు కదా! మీరు నిజం చెప్పినా నమ్ముతారు, అబద్ధం చెప్పినా నమ్ముతారు...'

'మేం జడ్జీలం కాదు. చెప్పు' జానీ మాటల్ని రాజశేఖర్ కట్ చేసి మళ్ళీ చెప్పడానికి అవకాశం ఇచ్చాడు.

'జడ్జీలే కాదు. మీరు కూడా అంతే! నిజం చెప్పినా నమ్ముతారు. అబద్ధం చెప్పినా నమ్ముతారు. నమ్మించడం నా వృత్తి అయినా ఇప్పుడు ఆ పద్ధతిలో చెప్పడం లేదు. కోర్టులో ఒక కేసు నడుస్తూ ఉంది అంటే ఒకరిది న్యాయం, ఇంకొకరిది అన్యాయం అని అర్థంకదా... కాదని ఎవరైనా అంటారా?'

'ఎందుకంటారబ్బా! కోర్టుకు ఎవరైనా వెళ్ళారు అంటే అన్యాయం జరిగింది అనేకదా!' పెద్ద వేణు సాలోచనగా అన్నాడు.

'సార్! మీరంతా అక్కడే పొరబాటు పడుతున్నారు. కోర్టుకు వెళ్ళే ఇద్దరిలో న్యాయం ఒకడిది, అన్యాయం ఒకడిది కాదు. ఇద్దరిదీ అన్యాయమే! అయితే ఒకడిది తక్కువ అన్యాయం. ఇంకొకడిది ఎక్కువ అన్యాయం. తక్కువ అన్యాయం ఎవరిదో గుర్తించి కోర్టు వాడికి సహాయపడతా ఉంది. అంతే! మనుమల్లో నేర స్వభావాన్ని చదవడానికి నాకన్నా మీకెవరికీ ఎక్కువ అవకాశం ఉండదు. ఈ ప్రపంచంలో తక్కువ నేరస్థులు, ఎక్కువ నేరస్థులు ఉన్నారే కాని నేరస్థులు కాని వారు అస్సలు లేరు' కుండ బద్దలు కొట్టినట్లు ఖచ్చితంగా చెప్పాడు జానీ.

'మాతరంలో ఇంత అన్యాయం ఉండేది కాదు. మనిషిని మనిషి నమ్మేవాడు. ఇదేంకాలం వచ్చిందో ఏమో ఎవర్ని చూసినా అనుమానమే! నాకనిపిస్తుంది. ఎదుటి వ్యక్తిని అనుమానించి అతనికి దొంగబుద్ధి అంటగడుతున్నాము. అంటే అదే దొంగబుద్ధి మనలో కూడా ఉంది అని!

పెద్దవేణు మాటల్ని రాజశేఖర్ అందుకున్నాడు. 'నిజమేసార్! మా కరస్పాండెంటు ఉన్నాడు. అతడో పెద్ద సంఘసేవకుడి కింద ఫోజులు కొడుతూ ఉంటాడు. విద్యా రంగంలో అతడిది నిస్వార్థమైన సేవ అని అక్కడక్కడా సన్మానాలు కూడా చేశారు. కాని, నూటికి నూరు పాళ్ళు ఆయన చేసేది బిజినెస్. ఇందాకా జానీ చెప్పినట్లు అతడు తక్కువ నేరస్థుడు. కాబట్టి మంచి వాడుగా పేరు తెచ్చుకున్నాడు. వారికి నామీద ఎప్పుడూ అనుమానమే! ఇంతవరకూ నేను ఒక్క రూపాయి కూడా గోల్‌మాల్ చెయ్యలేదు.

'నీ సీట్లో నువ్వు గోల్‌మాల్ చేసే అవకాశం నీకులేదు. కాబట్టి నీ నిజాయితీకి ఇంకా కాలం పరీక్ష పెట్టలేదు' జానీ జడ్జిమెంట్ ఇచ్చాడు.

'జానీ! నీవాదన బాగా లేదు. నువ్వనేది అవకాశం వస్తే ప్రతి ఒక్కరూ కరప్ట్ అయిపోతారని. నీతికి, నిజాయితీకి నిలబడి పోరాడే వాళ్ళు ఇంకా ఉన్నారు. స్వార్థంతో కుళ్ళిపోయిన ఈ సమాజానికి శస్త్ర చికిత్స చేయడానికి 'అన్నలు' అనే డాక్టర్లు ఎదురు చూస్తున్నారు' ఆవేశంతో చిన్నవేణు అరచినట్టు అన్నాడు.

'ఏమో నబ్బా! నాకా నమ్మకం లేదు. ఈ తరం కన్నా మాతరం మేలు. వచ్చేతరం కన్నా ఈ తరం మేలు. మీ అన్నలూ, నువ్వు, ఈ తరాన్ని బాగు చేస్తారనే నమ్మకం నాకులేదు. అసలు మీరెంతమంది ఉన్నారు? ఇన్ని కోట్ల మంది ఒక ప్రవాహంలా దూసుకుపోతుంటే ఆపడానికి మీరేం చేయగలరు? అసలు మీలో సిద్ధాంతాలకు కట్టుబడి పనిచేసేది ఎంతమంది? వ్యక్తిగత జీవితంలో ఏమాత్రం ఎదురు దెబ్బలు తగిలినా నగం మంది బలహీనతలకు లొంగిపోయే వారే కదా...' పెద్దవేణు మాటల్లో నిరాశ నిబిడీకృతం అయింది.

ఓసార్.... ఈరోజు మా సంఖ్య పది కావచ్చు. వంద కావచ్చు. రేపది రెట్టింపు అవుతుంది. దోపిడీ విధానంలో అందరూ బానిసలు కారు. స్వార్థం వదలిపెట్టి పది మందికోసం పోరాడే వారు లక్షలమంది పుట్టుకొస్తారు. దోపిడీ దార్ల విశృంఖలత్వానికి అడ్డుకట్టలు వేస్తారు. సామాన్యుల అజ్ఞానంతో ఆడుకొనే నాయకుల భరతం పడతారు. నేనేం చెయ్యగలను అని పది మందిలో తొమ్మిది మంది వెనకడుగు వేసినా ఒక్కరయినా ముందుకు ఉరుకుతారు' చిన్నవేణు శరీరంలో ఆవేశ ప్రకంపనలకు రక్తం ఎగజిమ్మింది. ముఖం అరుణమయింది.

ఎవరూ మాట్లాడలేదు. నేను ఆలోచిస్తూనే ఉన్నాను.

నాచూపులు మాత్రం కనిపించినంత మేర వరకు వెళ్ళి వెనక్కు తిరుగుతున్నాయి. మాటలలోని వేడి వర్షం నెమ్మదించటం ఎవరూ గుర్తించినట్టులేదు.

నేను చేతి గడియారం వంక చూశాను. తొమ్మిదిన్నర కావస్తోంది. పకోడీల కోసం కుర్రాణ్ణి పంపి చాలా సమయం అయింది. ఎంత నెమ్మదిగా నడుచుకొచ్చినా ఇదివరకే వచ్చి ఉండాలి. ఆలోచనలు ఒక కొలిక్కి రాలేదు.

ఆ కుర్రాడిమీద నమ్మకం నాలో ఇంకా చావలేదు.

మంచి గతమున కొంచెమేనోయి -గురజాడ మాటల జాడలు నాముందు కదలాడు తున్నాయి.

'మీరు ఓడిపోయినట్లే కదా సార్! జానీ విజయ గర్వంతో అన్నాడు. ఈ లోకంలో తక్కువ నేరస్థులు, ఎక్కువ నేరస్థులు మాత్రమే ఉన్నారని అతని సిద్ధాంతం.

ఈ తరంలో ఇంకా మంచితనం మిగిలి ఉందని మీరు భ్రమపడకూడదని రుజువు అయింది' - పెద్దవేణు మాటల్లో గతకాలము మేలు వచ్చుకాలము కంటెన్ అనే తీర్మానం కదం తొక్కుతోంది.

'ఈ కాలంలో ఎవరినంటే వాళ్ళను నమ్మకూడదు సార్' రాజశేఖర్ హితవు చెప్పాడు. తనలాంటి వాళ్ళను నమ్మొచ్చు అన్నాడేమోనని అనిపించింది నాకు.

'ఇక్కడ మనుమల గురించి మాట్లాడకూడదు. పరిస్థితులు అలాంటివి. ప్రలోభం అనేది ప్రతి ఒక్కరికీ సహజ గుణం. - వెంకటరెడ్డి ముక్తాయింపు.

మనిషి మంచితనం మీద నమ్మకం తగ్గిపోతున్న రోజుల్లో నిరాశా వాదానికి దోహదం చేసే ఇటువంటి సంఘటన జరగడం దురదృష్టకరం' - చిన్నవేణు అభిప్రాయం. నేనేం మాట్లాడలేదు. పైకి లేచాను. అందరూ నాతోబాటు ముందుకు కదిలారు. అంతవరకూ ఒకరి తరువాత ఒకరు ఆవకుండా మాట్లాడిన మామధ్య నిశ్శబ్దంగేల పెట్టింది.

ఒకటీ, అరా చినుకులు పడుతూనే ఉన్నాయి.

అజంతా హొటల్ ముందు వేడివేడి పకోడీ వానన ముక్కు పుటాలను గుప్పున తాకింది. అంగడతను అప్పుడే ఒకవాయి పకోడీలు తీస్తున్నాడు.

నేను ఆగి, జేబులో చెయ్యిపెట్టి ఇంకో పది రూపాయలనోటు ఇవతలికి తీశాను.

'సార్... రెండు నిముషాలు ఆగల్ల సార్..... దీనమ్మ ఈ వానలో ఇంత వరకూ పెనం పెట్టలేదు. ఇదే మొదటివాయి. ఈ సారు వాళ్ళు చానా సేపట్నుంచి నిలబడి ఉన్నారు. వాళ్ళకు ఇచేస్తే తరువాత వాయి మీకే' - అతను పని చేస్తూనే మాట్లాడుతున్నాడు.

నేను తలతిప్పి పక్కకు చూసాను. అయిదుమంది చేతులు చాపి నిలబడి ఉన్నారు. అందులో ఇద్దరు పోలీసులు. అందరి చేతుల్లోనూ నోట్లు పళపళ మంటున్నాయి.

అంగడివాడు మొదట ఒక పోలీసు చేతిలోని పది రూపాయల నోటు అందుకుని పొట్లం చేతిలో పెట్టాడు.

అందరూ పొట్లాలు చేతికి రాగానే వెళ్ళిపోయారు. పోలీసులు తప్ప. వాళ్ళిద్దరూ అక్కడే నిలబడి పకోడీలు తింటూ పెరిగిపోతున్న నేరాల గురించి మాట్లాడుకుంటున్నారు.

మూడు నాలుగు నిముషాల తరువాత మా చేతికి పకోడీ పొట్లాం వచ్చింది. అక్కడే విప్పి తలా ఒకటి నోట్లో వేసుకుని వెనక్కు తిరిగాము.

నా వీపుకు ఏవో రెండు సూదులు గుచ్చినట్లు అనిపించి వెనక్కు తిరిగాను. వీపు తడుముకున్నాను. ఏమీ కనిపించలేదు.

రెండడుగులు ముందుకు వేసి ఉంటానేమో! హఠాత్తుగా నాకాళ్ళకు ఏదో చుట్టుకొన్నట్లు అయింది. గుండె ఝల్లుమనింది. గాభరాగా తలకిందకి తిప్పిన నాకు కనిపించింది కుర్రాడు.

వాడే! మంచితనం మరగిపోలేదనే నమ్మకంతో నేను పకోడీల కోసం పది రూపాయల నోటు ఇచ్చి పంపిన కుర్రాడు. నాకళ్ళు చెమర్చాయి.

వాడు వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తున్నాడు.

వెక్కివెక్కి ఏడుస్తూ వాడు పోలీసుల వంక చూసి ఏదో అరిచాడు.

నాగుండెల్ని ఎవరో పిండినట్లయింది.

క్రిందకి వంగి ఆప్యాయంగా కుర్రాడి వీపుమీద నిమిరాను.

వాడు విసిరికొట్టిన బంతిలాగా ఒక్క ఉదుటున పైకి లేచాడు.

'ఒరేయ్' అంటూ చిరుతపులిలా గాలిలోకి పైకి లేచాడు. మరుక్షణం వాడు గాల్లోనే తేలి తన రెండు చేతుల్నీ పకోడీలు తింటున్న పోలీసు మెళ్ళో బిగించాడు.

ఎదురు చూడని ఆ దాడికి పోలీసు నివ్వెర పోయాడు. పకోడీల పొట్లం పక్కన పడవేసి కుర్రాడి చేతుల్లో బిగిసిన మెడను విడిపించుకోవడానికి గింజుకోసాగాడు. ●